

शासन प्रणाली र सरकार(संघीय प्रादेशिक र स्थानीय)
Governance System & Government(Federal, Provincial & Local)

खेमराज सापकोटा
शाखा अधिकृत(नेपाल सरकार)

१. शासन भन्नाले के बुझिन्छ ?
 - राज्य संचालन गर्ने कला
२. नेपाल राज्यको संरचना सम्बन्धी व्यवस्था नेपालको संविधानको कुन धारामा गरिएको छ ?
 - धारा ५६
३. नेपालको शासकीय स्वरूप सम्बन्धी व्यवस्था नेपालको संविधानको कुन धारामा गरिएको छ ?
 - धारा ७४
४. नेपालको संविधान अनुसार नेपालको राज्य संरचना कति तहको हुने व्यवस्था गरेको छ ?
 - ३ तहको (संघ प्रदेश र स्थानीय तह)
५. नेपालको संविधानको कुन धारामा संघीय मन्त्रीपरिषद् गठन सम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ ?
 - धारा ७६
६. नेपालको संविधानले संघीय मन्त्रीपरिषद् कति सदस्यीय हुने व्यवस्था गरेको छ ?
 - बढिमा २५ सदस्यीय (प्रधानमन्त्री उपप्रधानमन्त्री मन्त्री तथा राज्यमन्त्री सहित)
७. संघीय शासन प्रणाली भन्नाले के बुझिन्छ ?
 - एक भन्दा बढि तहको सरकार हुने प्रणाली
८. नेपाल गणतन्त्र मुलुकको रूपमा कहिले घोषणा भयो ?
 - वि सं २०६५ जेठ १५
९. सरकार प्रमुख र राज्य प्रमुख पद फरक फरक हुने शासन प्रणाली कुन हो ?
 - संसदीय शासन प्रणाली
१०. सरकारका प्रमुख ३ अंगहरु भन्नाले कुन कुन बुझ्न सकिन्छ ?
 - कार्यपालिका व्यवस्थापिका र न्यायपालिका
११. संसदीय शासन प्रणालीको जननी भनेर कुन देशलाई चिनिन्छ ?
 - बेलायत
१२. नेपालको संघीय व्यवस्थापिका कति सदनात्मक रहेको छ ?
 - २ सदनात्मक (प्रतिनिधि सभा र राष्ट्रिय सभा)
१३. नेपालको संविधान अनुसार प्रतिनिधि सभामा जम्मा कति सदस्य रहन्छन ?
 - २७५ सदस्य(१६५ प्रत्यक्ष निर्वाचित र ११० समानुपातिक पद्धति बाट निर्वाचित)
१४. प्रतिनिधि सभाको कार्यकाल कति वर्षको हुन्छ ?
 - ५ वर्ष
१५. तल्लो सदन भन्नाले कुन सदनलाई बुझ्न सकिन्छ ?
 - प्रतिनिधि सभा
१६. माथिल्लो सदन/स्थायी सदन भन्नाले कुन सदनलाई बुझ्न सकिन्छ ?
 - राष्ट्रिय सभा
१७. राष्ट्रिय सभा जम्मा कति सदस्य हुने व्यवस्था छ ?
 - ५९ सदस्य

१८. राष्ट्रिय सभा सदस्यको कार्यकाल कति वर्षको हुन्छ ?
➤ ६ वर्ष
१९. नेपालको प्रदेश व्यवस्थापिका कति सदनात्मक रहेको छ ?
➤ एक सदनात्मक
२०. प्रधानमन्त्रीको नियुक्ती कसले गर्छ ?
➤ राष्ट्रपतिले
२१. मुख्य मन्त्रीको नियुक्ती कसले गर्ने व्यवस्था छ ?
➤ प्रदेश प्रमुखले
२२. प्रतिनिधि र प्रदेश सभा सदस्य कुन प्रणालीबाट निर्वाचित हुन्छन् ?
➤ प्रत्यक्ष निर्वाचन र समानुपातीक दुवै पद्धतीबाट
२३. प्रदेश मन्त्रीपरिषदमा कति सदस्य हुन सक्छन् ?
➤ प्रदेश सभाका सदस्यहरू मध्ये २० प्रतिशत भन्दा नबढ्ने गरी
२४. नेपालमा कति तहका अदालतहरू रहेका छन् ?
➤ ३ तहका (सर्वोच्च, उच्च र जिल्ला अदालत)
२५. गाउँपालिका/नगरपालिकामा गठन हुने न्यायीक समितिको संयोजक को हुने व्यवस्था छ ?
➤ उपाध्यक्ष/उपप्रमुख
२६. गाउँकार्यपालिका र गाउँसभाको अध्यक्षता कसले गर्छ ?
➤ गाउँपालिका अध्यक्ष
२७. नगरकार्यपालिका र नगरसभाको अध्यक्षता कसले गर्छ ?
➤ नगर प्रमुख
२८. नेपालको पहिलो लिखित संविधान कुन हो ?
➤ नेपाल सरकार वैधानिक कानून २००४ (जारी मिति वि सं २००४ माघ १३)
२९. नेपालको संविधान(२०७२) कहिले जारी भयो ?
➤ वि सं २०७२ असोज ३
३०. नेपालको संविधान(२०७२)मा कति भाग धारा र अनुसूचीहरू रहेका छन् ?
➤ ३५ भाग ३०८ धारा र ९ अनुसूचीहरू
३१. 'स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४' कहिले जारी भयो ?
➤ वि सं २०७४।६।२९
३२. नेपालमा स्थानीय तहहरूको संख्या कति रहेको छ ?
➤ ७५३
३३. नेपालमा महानगरपालिकाहरूको संख्या कति रहेको छ ?
➤ ६ (काठमाडौं, ललितपुर, पोखरा, भरतपुर, विरगंज र विराटनगर)
३४. नेपालमा उपमहानगरपालिकाहरूको संख्या कति रहेको छ ?
➤ ११ वटा
३५. नेपालमा नगरपालिकाहरूको संख्या कति रहेको छ ?
➤ २७६ वटा
३६. नेपालमा गाउँपालिकाहरूको संख्या कति रहेको छ ?
➤ ४६० वटा
३७. नेपालमा वडाहरूको जम्मा संख्या कति रहेको छ ?
➤ ६७४३

३८. जिल्ला समन्वय समितिमा बढिमा कति सदस्य हुने व्यवस्था रहेको छ ?
- ९ सदस्य
३९. नेपालको तराइ क्षेत्रलाई १२ र पहाडी क्षेत्रलाई २३ जिल्ला गरी जम्मा ३५ जिल्लामा विभाजन गर्ने काम कुन राणा प्रधानमन्त्रीको पालामा भयो ?
- विर सम्शेर
४०. भिमसेन थापाले देशलाई कति वटा जिल्लामा विभाजन गरेका थिए ?
- ३९ जिल्ला
४१. नेपाललाई १४ अन्चल ७५ जिल्लामा कहिले विभाजन गरियो ?
- वि सं २०१८ वैशाख १
४२. नेपाललाई ४ विकास क्षेत्रमा कहिले विभाजन गरियो ?
- वि सं २०२९।३।१३
४३. साविकमा ४ विकास क्षेत्रमा विभाजन भएको नेपाललाई कहिले ५ विकास क्षेत्रमा विभाजन गरियो ?
- वि सं २०३७।६।२६
४४. नेपालमा सर्वोच्च अदालतको स्थापना कहिले भयो ?
- वि सं २०१३ जेठ ८
४५. अभिलेख अदालत भन्नाले कुन अदालतलाई चिनिन्छ ?
- सर्वोच्च अदालत
४६. नेपालमा बहुदलीय व्यवस्थाको पुन स्थापना कहिले भयो ?
- वि सं २०४६ चैत्र २६
४७. प्रदेशको नामाकरण र राजधानी टुङ्गो कसरी लगाइन्छ ?
- प्रदेश सभाको सदस्यको २/३ बहुमतबाट
४८. राज्यको स्थायी अविभाज्य अहस्तान्तरणीय र सर्वोच्च शक्ती भनेर के लाई भनिन्छ ?
- राज्यको सार्वभौमसत्ता
४९. नेपाल सरकारको प्रमुख प्रशासनीक निकाय कुन हो ?
- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद्को कार्यालय
५०. नेपाल सरकार मन्त्रीपरिषद्को निर्णय कसले प्रमाणीत गर्छ ?
- मुख्य सचिव
५१. सुशासन ऐन २०६४ कहिले जारी भयो ?
- वि सं २०६४ माघ २३
५२. नेपालको संविधान(२०७२) नेपालको कति औं संविधान हो ?
- ७ औं (२००४, २००७, २०१५, २०१९, २०४७, २०६३ र २०७२ मा जारी भएका)
५३. स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले महानगर बन्नको लागि केकस्ता पुर्वशर्तहरु तोकेको छ ?
- कम्तिमा ५ लाख जनसङ्ख्या
 - पछिल्लो ५ वर्षको वार्षिक औषत आय कम्तिमा १ अर्व
 - कम्तिमा ५ सय शैया सुविधा सहितका अस्पतालहरु भएका
 - स्नातकोत्तर सम्मको अध्ययन सुविधा भएको शैक्षीक संस्था
५४. स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले महानगर बन्नको लागि केकस्ता पुर्वशर्तहरु तोकेको छ ?

- कम्तिमा २ लाख जनसङ्ख्या
 - पछिल्लो ५ वर्षको वार्षिक औषत आय कम्तिमा २५ करोड
 - कम्तिमा २ सय शैया सुविधा सहितका अस्पतालहरु भएका
५५. सरकार प्रमुख र राज्य प्रमुख एकै व्यक्ती हुने शासन प्रणाली कुन हो ?
- अध्यक्षतात्मक शासन प्रणाली
५६. नेपालको संविधान अनुसार संघीय संसदको अधिवेशनको आव्हान र अन्त्य कसले गर्छ ?
- राष्ट्रपतिले
५७. नेपालको संविधान अनुसार नेपालको सार्वभौमसत्ता र राजकीयसत्ता कसमा निहित रहेको छ ?
- नेपाली जनतामा
५८. नेपालको संविधान अनुसार नेपालको कार्यकारिणी अधिकार कसमा निहित रहेको छ ?
- मन्त्रिपरिषदमा
५९. नेपालको संविधान अनुसार कुन विधेयक संघीय संसदको तल्लो सदन अर्थात प्रतिनिधि सभामा मात्र पेश गर्न सकिने व्यवस्था छ ?
- अर्थ विधेयक
६०. संसदीय र अध्यक्षतात्मक दुवै शासनको मिश्रीत रुप मिश्रीत शासन प्रणाली अपनाएको देश कुन हो ?
- फ्रान्स
६१. नेपालको अन्तरीम संविधान २०६३ कहिले खारेज भयो ?
- वि सं २०७२ असोज ३

- ❖ लिम्बू भाषामा निर्मित प्रथम टेलिचलचित्र कुन हो ? - तरेबा
- ❖ संस्कृत भाषामा निर्मित प्रथम टेलिचलचित्र कुन हो ? - आदि शंकराचार्य
- ❖ शिशुको जन्मअघि गरिने कर्मलाई के भनिन्छ ? - सिमन्तोन्नयन
- ❖ हिन्दू परम्पराअनुसार पति-पत्नीको सहमतिबाट अन्य पुरुषसँग संसर्ग गरी जन्मेको बच्चालाई के भनिन्छ ? - क्षेत्रज पुत्र
- ❖ लक्ष्मीपूजाको रातलाई के भनिन्छ ? - सुखरात्री
- ❖ भगवान् श्रीकृष्ण जन्मेको रातलाई के भनिन्छ ? - मोहरात्री
- ❖ देउकी हुने परिवारको कुन छोरी हुन् ? - जेठी

नेपालमा रहेका संग्रहालयहरू

१. फुटवल संग्रहालय - सानेपा, ललितपुर
२. लोकबाजा संग्रहालय - त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं
३. कम्युनिष्ट संग्रहालय - बुटवल, चाँदवारी
४. माछा संग्रहालय - फेवाताल, कास्की
५. वीरेन्द्रकला संग्रहालय - नक्साल, काठमाडौं
६. तामाङ संग्रहालय - रसुवा, धुन्चे
७. गुरुङ संग्रहालय - पोखरा, कास्की
८. जनजाति संग्रहालय - पर्यटन बोर्ड, काठमाडौं
९. पर्यावरणीय संग्रहालय - मुस्ताङ
१०. विज्ञान संग्रहालय - स्वयम्भु, काठमाडौं
११. राष्ट्रिय संग्रहालय - छउनी, काठमाडौं
१२. वन्यजन्तु संग्रहालय - हेटौँडा, मकवानपुर
१३. प्राचीन संग्रहालय - गछे, भक्तपुर
१४. चेपाङ संग्रहालय - शक्तिखोर, चितवन
१५. वि.पि. संग्रहालय - सुन्दरीजल, काठमाडौं

नेपालको शासनपद्धति र सरकार

नेपालको वर्तमान संविधानले भाग ३ धारा १६ देखि धारा ४६ सम्म निम्न अनुसार ३१ वटा मौलिक हकहरूको व्यवस्था गरेको छ।

■ धारा-१६ : सम्मानपूर्वक बाँच्न पाउने अधिकार	■ धारा-१७ : स्वतन्त्रताको हक
■ धारा-१८ : समानताको हक	■ धारा-१९ : सञ्चारको हक
■ धारा-२० : न्याय सम्बन्धी हक	■ धारा-२१ : अपराध पीडितको हक
■ धारा-२२ : यातना विरुद्धको हक	■ धारा-२३ : निवारक नजरबन्द विरुद्धको हक
■ धारा-२४ : छुवाछूत तथा भेदभाव विरुद्धको हक	■ धारा-२४ : सम्पत्तिको हक
■ धारा-२६ : धार्मिक स्वतन्त्रताको हक	■ धारा-२७ : सूचनाको हक
■ धारा-२८ : गोपनीयताको हक	■ धारा-२९ : शोषण विरुद्धको हक
■ धारा-३० : स्वच्छ वातावरणको हक	■ धारा-३१ : शिक्षा सम्बन्धी हक
■ धारा-३२ : भाषा तथा संस्कृतिको हक	■ धारा-३३ : रोजगारीको हक
■ धारा-३४ : श्रमको हक	■ धारा-३४ : स्वास्थ्य सम्बन्धी
■ धारा-३६ : खाद्य सम्बन्धी हक	■ धारा-३७ : आवासको हक
■ धारा-३८ : महिलाको हक	■ धारा-३९ : बालबालिकाको हक

- धारा-४० : दलितको हक
- धारा-४२ : सामाजिक न्यायको हक
- धारा-४४ : उपभोक्तको हक
- धारा-४६ : संवैधानिक उपचारको हक

- धारा-४१ : ज्येष्ठ नागरिकको हक
- धारा-४३ : सामाजिक सुरक्षाको हक
- धारा-४५ : देश निकाला विरुद्धको हक

- ❖ नेपालको पहिलो महिला प्रधान न्यायाधीश को हुन् ? - सुशिला कार्की
- ❖ संवैधानिक परिषद्मा अध्यक्ष सहित कति जना सदस्य रहने व्याख्या छ ? - ६ जना
- ❖ नेपालको वर्तमान संविधानमा सरकारी सेवा गठन सम्बन्धी व्यवस्था कुन धारामा गरिएको छ ? - धारा २८५
- ❖ जनमत संग्रह सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन धारामा गरिएको छ ? - धारा २७५
- ❖ नेपालका धर्मनिरपेक्ष राष्ट्र कहिले घोषणा भएको हो ? - वि.सं. २०६३ जेठ ४
- ❖ वर्तमान संविधानको कुन धारामा नागरिक कर्तव्य सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ ? - धारा ४८
- ❖ नेपालको संविधानमा जनताको राय, सुभाष कहिले संकलन गरिएको थियो ? - वि.सं. २०७२ श्रावण ४ र ५ गते
- ❖ पहिलो संविधान सभाको निर्वाचन कहिले भएको थियो ? - वि.सं. २०६४ चैत्र २८
- ❖ दोश्रो संविधान सभाको निर्वाचन कहिले भएको थियो ? - वि.सं. २०७० मंसिर ४ गते
- ❖ वर्तमान संविधानले कतिवटा निर्देशक सिद्धान्तहरूको व्याख्या गरेको छ ? - ४ वटा
- ❖ नेपालको संविधानमा कति भाग, धारा र अनुसूचीहरू रहेका छन् ? - ३५ भाग ३०८ धारा ९ अनुसूची
- ❖ नेपालको कार्यकारिणी अधिकार कसमा निहित रहनेछ ? - मन्त्रीपरिषद्
- ❖ संघ दुई सदनात्मक व्यवस्थापिका छ भने प्रदेशको व्यवस्थापिका कति सदनात्मक रहने व्यवस्था छ ? - एक सदनात्मक
- ❖ प्रदेश मुख्यमन्त्री र प्रदेशमन्त्रीले को समक्ष पद तथा गोपनीयताको सपथ लिनुपर्ने व्यवस्था छ ? - प्रदेश प्रमुख
- ❖ संघ र प्रदेशबीच तथा प्रदेश-प्रदेशबीच उत्पन्न राजनीतिक विवाद समाधान गर्न कसको अध्यक्षतामा अन्तर प्रदेश परिषद् गठन हुने व्याख्या छ ? - प्रधानमन्त्री
- ❖ महान्यायाधिवक्ता कसको मुख्य सल्लाहकार हुने व्यवस्था छ ? - नेपाल सरकार
- ❖ विधेयक कसबाट प्रमाणिकरण भएपछि ऐन बन्दछ ? - राष्ट्रपति
- ❖ नेपालको संविधान-२०७२ को निर्माणका लागि मुख्य दलहरूबीच १६ बुँदे सम्झौतामा कहिले हस्ताक्षर भएको थियो ? - वि.सं. २०७२ जेठ २५
- ❖ एउटै व्यक्ति कतिपटकसम्म राष्ट्रपतिको पदमा निर्वाचन हुन पाउँदछन् ? - २ पटक
- ❖ 'अवशिष्ट अधिकार' कसको अधिकार क्षेत्र हो ? - संघ (धारा ५८)
- ❖ संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको फुल संरचना कति तहको रहेको छ ? - ३ तह (संघ, प्रदेश र स्थानीय तह)
- ❖ नेपालको संविधानको पहिलो संशोधन कहिले भएको थियो ? - वि.सं. २०७२ फागुन १६ गते
- ❖ नेपालको संविधान (२०७२) को निर्माणका लागि मुख्य दलहरूबीच १६ बुँदे सम्झौतामा कहिले हस्ताक्षर भएको थियो ? - वि.सं. २०७२ जेठ २५
- ❖ नेपालको संविधान (२०७२) को विधेयक संविधानसभाको दुई तिहाई बहुमतबाट कहिले पारित भएको थियो ? - वि.सं. २०७२ भाद्र २८ (संविधानको पक्षमा ५०७)
- ❖ विपक्षमा मतदान गर्ने सभासद २५, संविधानको मूल प्रतिमा हस्ताक्षर गर्ने सभासद ५३७ र संविधानको प्रक्रिया वहिष्कार गर्ने सभासद ५७ थिए ? - वि.सं. २०७२ आश्विन १ गते
- ❖ वि.सं. २०७२ भाद्र ३० गते संविधानसभाबाट पारित नेपालको संविधान (२०७२) को विधेयकमा सभासदद्वारा कहिले हस्ताक्षर गरिएको थियो ? - वि.सं. २०७२ आश्विन १ गते
- ❖ (यस संविधानको मूलप्रतिमा ५३७ सभासदद्वारा हस्ताक्षर भएको ।)
- ❖ नेपाली जनताको लामो प्रतीक्षा र आकांक्षा पश्चात नेपालको इतिहासमा पहिलोपटक संविधानसभाबाट नयाँ संविधान, २०७२ कहिलेबाट जारी भएको हो ? - वि.सं. २०७२ असोज ३
- ❖ यस नयाँ संविधानमा ३५ भाग, ३०८ धारा र ९ अनुसूची छन् ।

- ❖ नेपालको संविधान २०७२ अनुसार नेपालको सार्वभौम सत्ता र राजकीय सत्ता कसमा निहित रहेको छ ? - नेपाली जनता
- ❖ नेपालको संविधान २०७२ अनुसार नेपाल स्वतन्त्र, अविभाज्य, सार्वभौम सत्ता सम्पन्न, धर्मनिरपेक्ष, समावेशी, लोकतन्त्रात्मक, समाजवाद उन्मुख, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्य भनेर कुन धारामा परिभाषित छ ? - धारा ४
- ❖ नेपालको संविधान २०७२ अनुसार कुनभागमा नागरिकता सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ ? - भाग २
- ❖ यसैगरी यो संविधान बमोजिम वंशजको आधारमा नेपालको नागरिकता प्राप्त गर्ने व्यक्तिले निजको आमा वा बाबुको नामबाट लैगिक पहिचान सहितको नेपालको नागरिकता पाउन सक्ने व्यवस्था संविधानको धारा १२ मा उल्लेख छ।
- ❖ नेपालको वर्तमान संविधानको भाग ३ मा कति प्रकारको मौलिक हकको व्यवस्था गरिएको छ ? - ३१ (धारा १६-४६ सम्म)
- ❖ नेपालको वर्तमान संविधानको कुन धारामा स्वतन्त्रताको हकसम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ ? - धारा १६
- ❖ नेपालको संविधान (२०७२) को कुन धारामा मृत्युदण्डको सजाय हुने गरी कानून बनाउने नपाउने व्यवस्था छ ? - धारा १२
- ❖ नेपालको वर्तमान संविधानको कुन अनुसूचीमा प्रदेश र सम्बन्धित प्रदेशमा रहने जिल्लाहरू सम्बन्धमा व्यवस्था गरिएको छ ? - अनुसूची ४
- ❖ नेपालको वर्तमान संविधान अनुसार संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूलसंरचना कति तहको हुनेछ भनी उल्लेख छ ? - तीन तह (संघ, प्रदेश र स्थानीय तह)
- ❖ राष्ट्रपतिको निर्वाचन संघीय संसदका सदस्य र प्रदेश सभाका सदस्य मतदाता रहेको निर्वाचक मण्डलबाट हुने व्यवस्था कुन धारामा उल्लेख छ ? - धारा ६२ (१)
- ❖ राष्ट्रपतिको निर्वाचनमा कुनै उम्मेदवारले बहुमत प्राप्त गर्न नसकेमा सबैभन्दा बढी मत प्राप्त गर्ने दुई उम्मेदवारहरूबीच मतदान हुने र त्यस्तो मतदानमा कुल मतको कति प्रतिशतभन्दा बढी मत प्राप्त गर्ने उम्मेदवार राष्ट्रपति निर्वाचित हुने व्यवस्था छ ? - ५० प्रतिशत
- ❖ नेपालको वर्तमान संविधान अनुसार राष्ट्रपति हुनका लागि ४५ वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्छ। राष्ट्रपतिको पदावधि ५ वर्षको हुने उल्लेख छ। यसै गरी दुई पटकसम्म राष्ट्रपति निर्वाचित भइसकेका व्यक्ति राष्ट्रपतिको निर्वाचनमा उम्मेदवार हुन नसक्ने व्यवस्था छ।
- ❖ नेपालको संविधानको कुन धारामा राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपतिको निर्वाचन फरक फरक लिंग वा समुदायको प्रतिनिधित्व हुने गरी गर्नु पर्ने व्यवस्था छ ? - धारा ७०
- ❖ नेपालको वर्तमान संविधान अनुसार राष्ट्रपतिले आफ्नो कार्यभार सम्हाल्नुअघि पद तथा गोपनीयताको शपथ प्रधानन्यायाधीश समक्ष लिनुपर्छ भने उपराष्ट्रपतिले को समक्ष पद तथा गोपनीयताको शपथ लिनुपर्छ ? - राष्ट्रपति
- ❖ नेपालको वर्तमान संविधानमा मन्त्रीपरिषद्को गठनसम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन धारामा रहेको छ ? - धारा ७६
- ❖ नेपालको वर्तमान संविधान अनुसार प्रतिनिधिसभाको निर्वाचनको अन्तिम परिणाम घोषणा भएको वा प्रधानमन्त्रीको पद रिक्त भएको मितिले कति दिनभित्र तोकिए बमोजिम प्रधानमन्त्री नियुक्तिसम्बन्धी प्रक्रिया सम्पन्न गर्नु पर्नेछ ? - ३५ दिनभित्र
- ❖ नेपालको पहिलो लिखित संविधान नेपाल सरकार वैधानिक कानून, २००४ हो भने संविधान कहिले घोषणा गरिएको थियो ? - वि.सं. २००४ माघ १३
- ❖ स्मरण रहोस् ६ भाग ६८ धारा ११ फेहरिस्त (अनुसूची) रहेको यो पहिलो लिखित संविधान वि.सं. २००५ वैशाख १ गते लागू हुने गरी घोषणा गरिएकोमा कार्यान्वयनमा नआई घोषणामा मात्र सीमित रहेको थियो। यस संविधान निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउने भारतीय संविधानविदहरू श्री प्रकाश, रामउग्रसिंह र रघुनाथ सिंहको भूमिका विशेष थियो।
- ❖ नेपालको दोस्रो लिखित संविधान नेपालको अन्तरिम शासन विधान, २००७ कहिलेदेखि लागू भएको थियो ? - वि.सं. २००७ चैत २९

राजा त्रिभुवनद्वारा घोषणा भएको यो अन्तरिम शासन विधान, २००७ मा ७ भाग ७३ दफा २१ अनुसूची थिए।

- ❖ नेपालको पहिलो लागू भएको संविधान "नेपालको अन्तरिम शासन विधान, २००७ हो। यो अन्तरिम शासन विधान कति पटक संशोधन गरिएको थियो ?
- ६ पटक
- ❖ नेपालको अन्तरिम शासन विधान, २००७ मा हालको लोकसेवा आयोगलाई कुन नामले व्यवस्था गरिएको थियो ?
- पब्लिक सर्भिस कमिशन
- ❖ नेपालको तेस्रो संविधान-नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ हो। यो संविधान कहिले घोषणा गरिएको थियो ?
- वि.सं. २०१५ फागुन १
- यादरहोस् १० भाग ७७ धारा २ अनुसूची व्यवस्था भएको यो संविधान मस्यौदा समितिका अध्यक्ष भगवतीप्रसाद सिंह थिए। यसैगरी मस्यौदा आयोगका सदस्य सचिव हीराप्रसाद जोशी थिए।
- ❖ नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ को संविधान मस्यौदा समितिलाई सहयोग गर्न आएका विदेशी संविधानविद् सर आइभर जेनिङ्ग कुन देशका नागरिक थिए ?
- बेलायत
- ❖ संघीय संसदका सदस्यमध्येबाट समावेशी सिद्धान्त बमोजिम प्रधानमन्त्रीसहित बढीमा कति सदस्यीय संघीय मन्त्रिपरिषद् गठन गर्न सकिने व्यवस्था छ ?
- २५ सदस्यीय
- ❖ संघीय संसदको सदस्य नभएको कुनै व्यक्ति मन्त्रीपदमा नियुक्त भएको त्यस्तो मन्त्रीले शपथ ग्रहण गरेको मितिले कति समयभित्र संघीय संसदको सदस्यता प्राप्त गर्नुपर्नेछ ?
- ६ महिनाभित्र
- ❖ प्रतिनिधि सभा र राष्ट्रिय सभा नामका दुई सदनसहितको एक संघीय व्यवस्थापिका हुनेछ जसलाई संघीय संसद भनिनेछ भन्ने व्यवस्था वर्तमान संविधानको कुन धारामा गरिएको छ ?
- धारा ८३
- ❖ नेपालको वर्तमान संविधानमा प्रतिनिधिसभामा कति सदस्य रहने व्यवस्था छ ?
- २ सय ७५
(प्रत्यक्ष निर्वाचित १६५ र समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम निर्वाचित हुने ११०)
- ❖ नेपालको वर्तमान संविधान अनुसार कति वर्ष उमेर पूरा भएको प्रत्येक नेपाली नागरिकलाई संघीय कानून बमोजिम कुनै एक निर्वाचन क्षेत्रमा मतदान गर्ने अधिकार हुनेछ ?
- १८ वर्ष
- ❖ नेपालको वर्तमान संविधान बमोजिम अगावै विघटन भएकोमा बाहेक प्रतिनिधिभसभाको कार्यकाल कति वर्षको रहने व्यवस्था छ ?
- ५ वर्ष
संकटकालीन अवस्थाको घोषण वा आदेश लागू रहेको अवस्थामा संघीय ऐन बमोजिम कार्यकाल एक वर्षमा बढ्ने गरी थप गर्न सकिने व्यवस्था पनि रहेको छ।
- ❖ स्थायी सदनका रूपमा रहने राष्ट्रिय सभामा कति सदस्य रहने व्यवस्था छ ?
- ५९ वर्ष
- ❖ राष्ट्रिय सभाका सदस्यहरूको पदावधि कति वर्ष हुने व्यवस्था छ ?
- ६ वर्ष
स्मरणरहोस् राष्ट्रिय सभाका एक तिहाई सदस्यको पदावधि प्रत्येक दुई वर्षमा समाप्त हुने। तर यो संविधान प्रारम्भ भएपछि पहिलोपटक सदस्यको पदावधि कायम गर्दा गोलाप्रथाद्वारा एकतिहाईको दुई वर्ष, अर्को एक तिहाईको ४ वर्ष र बाँकी एक तिहाईको ६ वर्षको हुने गरी पदावधि काम गरिने व्यवस्था छ।
- ❖ संघीय संसदको सदस्यको उम्मेदवार हुन प्रतिनिधि सभाका लागि २५ वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्छ भने राष्ट्रिय सभाका लागि कति उमेर पूरा भएको हुनुपर्छ ?
- ३५ वर्ष
- ❖ राष्ट्रिय सभाको पहिलो बैठक प्रारम्भ भएको मितिले कति दिनभित्र राष्ट्रिय सभाका अध्यक्ष र उपाध्यक्षको निर्वाचन गर्नु पर्दछ ?
- १५ दिनभित्र
- ❖ राष्ट्रपतिले प्रतिनिधि सभाका लागि भएको निर्वाचनको अन्तिम परिणाम घोषणा भएको मितिले कति दिन भित्र संघीय संसदको अधिवेशन आह्वान गर्ने व्यवस्था छ ?
- ३० दिनभित्र
त्यसपछि यस संविधान बमोजिम राष्ट्रपतिले समय समयमा जुनै वा कुनै सदनको अधिवेशन आह्वान गर्ने। तर एउटा अधिवेशनको समाप्ति र अर्को अधिवेशनको प्रारम्भ बीचको अवधि ६ महिनाभन्दा बढी हुनेछैन।
- ❖ प्रधानमन्त्रीले प्रतिनिधित्व गर्ने दल विभाजित भएमा वा सरकारमा सहभागी दलले आफ्नो समर्थन फिर्ता लिएमा कति दिनभित्र प्रधानमन्त्रीले विश्वासको मतका लागि प्रतिनिधिसभा समक्ष प्रस्ताव राख्नु पर्नेछ ?
- ३० दिनभित्र

- ❖ नेपालको वर्तमान संविधान अनुसार प्रधानमन्त्री नियुक्त भएको कति अवधिसम्म अविश्वासको प्रस्ताव पेश गर्न नपाइने व्यवस्था छ ? - २ वर्ष
साथै एक पटक राखेको अविश्वासको प्रस्ताव असफल भएको एक वर्षभित्र अर्को अविश्वासको प्रस्ताव पेश गर्न नपाइने व्यवस्था छ।
- ❖ नेपालको वर्तमान संविधान अनुसार प्रधानन्यायाधीशको पदावधि कति वर्षको रहेको छ ? - ६ वर्ष
स्मरणीय रहोस् प्रधानन्यायाधीश र सर्वोच्च अदालतका अन्य न्यायाधीशहरू ६५ वर्ष नपुगेसम्म आफ्नो पदमा बहाल रहने छन्।
- ❖ सर्वोच्च अदालतको न्यायाधीश पदमा कम्तीमा कति वर्ष काम गरेको व्यक्ति प्रधानन्यायाधीशको पदमा नियुक्त हुन योग्य मानिन्छ ? - तीन वर्ष
- ❖ सर्वोच्च अदालतमा प्रधान न्यायाधीशका अतिरिक्त बढीमा कति जनासम्म अन्य न्यायाधीश रहनेछन् ? - २० जना
सर्वोच्च अदालतका प्रधानन्यायाधीशको नियुक्ति संवैधानिक परिषदको सिफारिसमा राष्ट्रपतिले नियुक्ति गर्ने व्यवस्था रहेकोछ। यसै गरी सर्वोच्च अदालतको अन्य न्यायाधीशको नियुक्ति न्यायपरिषदको सिफारिसमा राष्ट्रपतिले गर्दछन्।
- ❖ नेपालको संविधान (२०७२) अनुसार नेपालमा कति तहका अदालत रहने व्यवस्था छ ? - तीन तह
(सर्वोच्च अदालत, उच्च अदालत र जिल्ला अदालत)
- ❖ उच्च अदालतका मुख्य न्यायाधीश वा न्यायाधीश कति वर्ष उमेरसम्म आफ्नो पदमा बहाल रहनसक्ने छन् ? - ६३ वर्ष
उच्च अदालतका मुख्य न्यायाधीश तथा न्यायाधीशको नियुक्ति न्यायपरिषदका सिफारिसमा प्रधानन्यायाधीशबाट हुन्छ। जिल्ला अदालतका न्यायाधीशको नियुक्ति पनि न्यायपरिषदको सिफारिसमा प्रधानन्यायाधीशबाट हुने गरिने व्यवस्था छ।
- ❖ न्यायपरिषद कति सदस्यीय हुने व्यवस्था छ ? - पाँच
न्यायपरिषदको अध्यक्ष प्रधानन्यायाधीश हुने व्यवस्था छ।
- ❖ नेपालको संविधान (२०७२) को कुन भागमा महान्यायाधिवक्ता सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ ? - भाग १२
महान्यायाधिवक्ताको नियुक्ति प्रधानमन्त्रीको सिफारिसमा राष्ट्रपतिबाट हुने व्यवस्था छ। महान्यायाधिवक्ताको कार्यकाल प्रधानमन्त्रीको इच्छाअनुसारको अवधिसम्म हुन्छ। महान्यायाधिवक्ता नेपाल सरकारको मुख्य कानुनी सल्लाहकार हुन्।
- ❖ प्रदेश प्रमुख हुनका लागि ३५ वर्ष उमेर पुगेको हुनु पर्छ भने प्रदेश प्रमुखको पदावधि कति वर्षको हुने व्यवस्था छ ? - ५ वर्ष
यादरहोस् प्रदेश प्रमुखले आफ्नो पद तथा गोपनीयताको शपथ राष्ट्रपति समक्ष लिनु पर्ने व्यवस्था छ। एउटै व्यक्ति एक पटक भन्दा बढी प्रदेशमा प्रदेश प्रमुख हुन नपाउने व्यवस्था छ।
- ❖ नेपालको संविधान (२०७२) को कुन धारामा प्रदेश मन्त्रीपरिषदको गठन सम्बन्धी व्यवस्था छ ? - धारा १६८
प्रदेश प्रमुखले मुख्यमन्त्रीको सिफारिसमा प्रदेश सभाको सदस्यमध्येबाट समावेशी सिद्धान्त बमोजिम मुख्य मन्त्रीसहित प्रदेश सभाका कुल सदस्य संख्याको २० प्रतिशत भन्दा बढी नहुने गरी प्रदेश मन्त्रीपरिषद गठन गर्नु पर्ने व्यवस्था छ।
- ❖ मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले को समक्ष पद तथा गोपनीयताको शपथ लिनुपर्ने व्यवस्था छ ? - प्रदेश प्रमुख
- ❖ प्रदेश सभाको कति प्रतिशत सदस्यहरू प्रत्यक्ष निर्वाचन प्रणाली बमोजिम निर्वाचित हुने व्यवस्था छ ? - ६० प्रतिशत
(समानुपातिकबाट ४० प्रतिशत निर्वाचित हुने व्यवस्था), यसै गरी प्रदेश सभाको कार्यकाल पाँच वर्षको हुने व्यवस्था छ। प्रदेश सभाको सदस्य हुनुका लागि २५ वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्ने व्यवस्था छ।
- ❖ गाउँ कार्यपालिकाको अध्यक्ष तथा उपाध्यक्षको उम्मेदवार बन्न कति वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्छ ? - २५ वर्ष
यसैगरी नगर कार्यपालिका प्रमुख र उपप्रमुख हुनुका लागि २९ वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्छ।
- ❖ लोकसेवा आयोग सम्बन्धी व्यवस्था वर्तमान संविधानको भाग २३ मा गरिएको (धारा २४२) छ भने लोकसेवा आयोगमा अध्यक्षका अतिरिक्त अन्य कति जना सदस्य रहने व्यवस्था छ ? - ४ जना
अध्यक्ष र सदस्यको नियुक्ति संवैधानिक परिषदको सिफारिसमा राष्ट्रपतिबाट हुने व्यवस्था छ। अध्यक्ष र सदस्यको पदावधि नियुक्ति भएको मितिले ६ वर्षको हुनेछ।

❖ नेपालको संविधान (२०७२) मा कति प्रकारको संवैधानिक निकायको व्यवस्था गरिएको छ ?

- १३

१. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	२. महालेखा परीक्षक
३. लोकसेवा आयोग	४. निर्वाचन आयोग
५. राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग	६. राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग
७. राष्ट्रिय महिला आयोग	८. राष्ट्रिय दलित आयोग
९. राष्ट्रिय समावेशी आयोग	१०. आदिवासी जनजाति आयोग
११. मधेशी आयोग	१२. थारु आयोग
१३. मुस्लिम आयोग।	

❖ नेपाल औपचारिक रुपमा गणतन्त्रात्मक मुलुक कहिले घोषित भयो ?

- वि.सं. २०६५ जेठ १५

❖ नेपालमा नागरिक वडापत्रको सुरुवात कहिलेदेखि भएको हो ?

- वि.सं. २०५६

नेपालमा क्षतिपूर्ति सहितको नागरिक वडापत्रको सुरुआत २०७० साल वैशाख २ गतेबाट भएको हो, स्मरणीय रहोस् विश्वमा नागरिक वडापत्रको सुरुवात सन् १९९१ मा बेलायती प्र.म.जोन मेजरले गरेका हुन्। यस्तै नागरिकलाई आफ्नो अधिकार र कर्तव्यप्रति सचेत र जागरुक बनाउने शिक्षालाई नागरिक शिक्षा भनिन्छ।

❖ नेपालमा समावेशीकरण राष्ट्रिय आयोगको स्थापना कहिले भएको हो ?

- २०६५ साल पुस २९

❖ नेपालमा शासकीय सुधार कार्यक्रम कहिलेदेखि लागू भएको हो ?

- आ.व. २०५८/५९

❖ निजामति सेवाको पदपूर्ति सम्बन्धमा पिछडिएको क्षेत्र भनी कति जिल्लालाई तोकिएको छ ?

- ९ जिल्ला

❖ नेपालमा सुशासन कार्ययोजनाको तर्जुमा कहिले गरियो ?

- वि.सं. २०६८

❖ नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको स्थापना कहिले भएको हो ?

- वि.सं. २०३९

❖ राष्ट्रिय योजना आयोगको गठन कहिले भएको हो ?

- वि.सं. २०१३

❖ राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग ऐन, २०५३ कहिले जारी गरियो ?

- वि.सं. २०५३ मंसिर २४

मानवअधिकार-आयोग ऐनमा दफा २४ र अनुसूची १ रहेको छ। यस आयोगको अध्यक्ष तथा सदस्यको पदमा नियुक्त हुन ४० वर्ष उमेर पुगेको हुनुपर्छ। यस आयोगका सदस्य ५ जना हुन्छन्। ५ वर्ष पदावधि रहेको यस आयोगका प्रथम अध्यक्ष नयन बहादुर खत्री हुन्।

❖ नेपालमा राष्ट्रिय महिला आयोगको स्थापना कहिले भएको हो ?

- वि.सं. २०५८ फागुन

❖ हालको मुख्य सचिवलाई २०२३ साल अघि के भनेर चिनिन्थ्यो ?

- क्याबिनेट सेक्रेटरी

स्मरणरहोस् २०२३ सालदेखि यस पदलाई मुख्य सचिव भन्न थालिएको हो। नेपालको पहिलो मुख्य सचिव (क्याबिनेट सेक्रेटरी) चन्द्र बहादुर थापा हुन्।

❖ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालयअन्तर्गत रहेको विभाग कुन हो ?

- केन्द्रीय तथ्यांक विभाग

❖ कुनचाहिँ संवैधानिक निकायलाई विभाग भन्ने गरिन्छ ?

- महालेखा परीक्षक

❖ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय अन्तर्गत रहेको एक मात्र विभाग कुन हो ?

- निजामति किताबखाना

❖ लोकसेवा आयोगको स्थापना कहिले भएको हो ?

- वि.सं. २००८ असार १

❖ कर्मचारीलाई प्रदान गरिने तलब भत्ता लगायतका अन्य सुविधा कुन मन्त्रालयले हेर्दछ ?

- अर्थ मन्त्रालय

❖ रक्षा मन्त्रालयको स्थापना कहिले भएको हो ?

- वि.सं. २००७

❖ महानगरपालिका हुनका लागि कति जनसंख्या हुनुपर्छ ?

- ३ लाख

यसका साथै वार्षिक आयश्रोत ४० करोड रुपैयाँ हुनुपर्छ। दैनिक प्रशासनको रेखदेख र नियन्त्रण नगर प्रमुखले गर्छ।

❖ उपमहानगरपालिका हुन कति जनसंख्या आवश्यक पर्दछ ?

- १ लाख

यसै गरी वार्षिक आयश्रोत १० करोड रुपैयाँ हुनुपर्छ।

- ❖ नगरपालिका हुनको लागि कति जनसंख्या चाहिन्छ ?
यसका साथै वार्षिक आयश्रोत रु. ५० लाख हुनुपर्छ । नगरपालिकाको बैठकको निर्णय सचिवले प्रमाणित गर्दछ भने कोषको सञ्चालन सचिव र लेखा प्रमुखको संयुक्त दस्तखतबाट गरिन्छ । स्मरण रहोस् हिमाली क्षेत्रमा नगरपालिका हुन १० हजार जनसंख्या चाहिन्छ ।
- २० हजार
- ❖ नगरपालिकाको स्वीकृति वा पास गरेको नक्सा विपरीत भवन निर्माण गर्नेलाई प्रमुखले कति जरिवाना गर्न सक्छ ?
- रु.१ लाखसम्म
- ❖ जिल्ला परिषदको गणपूरक संख्या कति प्रतिशत हो ?
जिल्ला परिषदका सदस्यहरूको पदावधि गणना श्रावण १ बाट हुन्छ । जिल्ला परिषदको बैठक सधारणतया वर्षमा एकपटक बस्नु पर्छ ।
- ५० प्रतिशत
- ❖ नेपालमा कुन योजनादेखि सुशासनको अवधारणालाई अधि सारिएको हो ?
- नवौँ योजना
- ❖ गृहमन्त्रालयको स्थापना कहिले भएको हो ?
- वि.सं. २००७
- ❖ नेपालमा शासकीय सुधार कार्यक्रम कुन संस्थाको सहयोगमा सञ्चालित छ ?
- एडिबी (एसियाली विकास बैंक)
- ❖ सुशासनको आधार प्रजातन्त्रलाई मानिन्छ भने मेरुदण्ड केलाई मानिन्छ ?
- कर्मचारी तन्त्र
- ❖ नेपालमा आधुनिक प्रशासनिक व्यवस्थाको सुरुवात कहिलेदेखि भएको मानिन्छ ?
- वि.सं. १९२५, नेपाल एकीकरणपछि
- ❖ पृथ्वीनारायण शाहको पालामा राजालाई सहयोग र परामर्श दिने सर्वोच्च प्रशासनिक निकायलाई कौशल अर्थात् भारदारी अड्डा भनिन्थ्यो । कर्मचारीहरू मनोनयन, सरुवा, बढुवा, बर्खास्त आदि मनोमानी ढंगले गर्ने कार्यलाई के भनिन्थ्यो ?
- पञ्जी
- ❖ राणा शासन पूर्व काजी भन्नाले मन्त्री सरहको पदलाई बुझाउँथ्यो भने काजी पछिको ठूलो पद कुन थियो ?
- सरदार
त्यसपछि क्रमशः कपटार, खजाञ्चि, खरिदार, टकसारी, डिट्टा, विचारी, उमराव र जेटा बूढा पदथे ।
- ❖ पृथ्वीनारायण शाहको पालामा परराष्ट्रसम्बन्धी काम गर्ने अड्डालाई के भनिन्थ्यो ?
- मुन्सिखाना
- ❖ राणाकालीन समयमा प्रधानमन्त्रीको कार्यालयलाई के भनिन्थ्यो ?
- खड्ग निशाना अड्डा
यो अड्डा चन्द्रशमशेरको पाला (वि.सं. १९५८-१९६६) मा स्थापना भएको थियो ।
- ❖ नेपालमा प्रशासन सुधार कार्यको विकासक्रम कहिलेदेखि भएको मानिन्छ ?
- वि.सं. २००७ देखि
- ❖ नेपालको प्रशासनलाई सुधार गरी आधुनिकीकरण गर्नका लागि बुच कमिशनको गठन कहिले भएको थियो ?
- वि.सं. २००९
- ❖ प्रशासन सुधार आयोग, २०२५ लाई के नामले चिनिन्छ ?
- भा आयोग
यस प्रशासन सुधार आयोगका अध्यक्ष वेदानन्द भा थिए ।
- ❖ प्रशासन सुधार आयोग, २०३२ लाई अर्को कुन नामले चिनिन्छ ?
- थापा आयोग
यो आयोग तत्कालीन सामान्य प्रशासन मन्त्री डा. भेष बहादुर थापाको अध्यक्षतामा गठित थियो ।
- ❖ उच्चस्तरीय प्रशासन सुधार आयोग, २०४८ लाई कुन नामले चिनिन्छ ?
- कोइराला आयोग
मुलुकको प्रशासकीय यवस्थामा आवश्यक सुधार गरी आम जनस्तरमा पुर्‍याउनु पर्ने सेवामा प्रभावकारिता ल्याउने उद्देश्य सहित तत्कालीन प्र.म. गिरिजाप्रसाद कोइरालाको अध्यक्षतामा गठित यो आयोगले २०४८ साल चैत २३ गते प्रतिवेदन पेश गरेको थियो ।
- ❖ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको स्थापना कहिले गरिएको हो ?
- वि.सं. २०४७ माघ २८
- ❖ २०२८ श्रावण १ गते स्थापित सञ्चार मन्त्रालयलाई कलिहेदेखि सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय नामकरण गरियो ?
- वि.सं. २०४९
- ❖ नेपालको सरकारको पहिलो वैधानिक कानुन कुन हो ?
- नेपाल सरकारको वैधानिक कानुन, २००४
- ❖ नेपाल अधिराज्यको संविधान २०१५, बनाउँदा कुन बेलायती संविधानविद्को सहयोग लिइएको थियो ?
- सर आइभर जेनिङ

- ❖ नेपालको पहिलो महिला न्यायाधीश को हुन् ? - शारदा श्रेष्ठ
- ❖ सर्वोच्च अदालतको स्थापना कहिले भएको हो ? - २०१३ साल जेष्ठ ८ गते
- ❖ प्रधान न्यायाधीश हुनको लागि सर्वोच्च अदालतको कति वर्ष न्यायाधीश भएको हुनुपर्छ ? - ५ वर्ष
- ❖ सत्तारुढ सात दल र नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी माओवादीले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ लाई कहिले अनुमोदन गर्‍यो ? - २०६३ साल मंसिर २९
- ❖ नेपालको संवैधानिक विकासक्रमबारे लेख्नुहोस् ।
 १. नेपाल सरकारको वैधानिक कानुन, २००४ : भाग-६, धारा ६८, फेहरिस्त १
 २. नेपाल अन्तरिम शासन विधान, २००७ : भाग-७, धारा ७४, अनुसूची ४
 ३. नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ : भाग-१०, धारा ७७, अनुसूची ३
 ४. नेपालको संविधान, २०१९ : भाग-२०, धारा ९७, अनुसूची ६
 ५. नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ : भाग-२३, धारा १३३, अनुसूची ३
 ६. नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ : भाग-२५, धारा १६७, अनुसूची ४
 ७. नेपालको संविधान, २०७२ : भाग-३५, धारा ३०८, अनुसूची ९
- ❖ २०१५ सालको आमनिर्वाचनपछि प्रतिनिधिसभाको पहिलो अधिवेशन कहिले भएको थियो ? - वि.सं. २०१६ असार १६
- ❖ नेपालमा पहिलो आमनिर्वाचन कहिले भएको हो ? - वि.सं. २०१५
- ❖ मन्त्रिपरिषद्को निर्णय कसले प्रमाणित गर्दछ ? - मुख्य सचिव
- ❖ नेपालको कुन योजनादेखि सुशासनको अवधारणालाई अधि सारिएको हो ? - नवौं योजना
- ❖ स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ मा कति भाग छन् ? - पाँच भाग
- ❖ स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन अनुसार स्थानीय पदाधिकारीको गणना कहिलेदेखि गरिन्छ ? - पदावधि शुरू हुने सालको १ गतेदेखि
- ❖ नेपालमा सर्वप्रथम विकेन्द्रीकरण ऐन कहिले ल्याइएको थियो ? - वि.सं. २०३९
- ❖ नेपालमा महान्यायाधिवक्ताको नियुक्ति राष्ट्रपतिबाट कसको सिफारिशमा हुन्छ ? - प्रधानमन्त्री
- ❖ राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद्को सचिवको काम कसले गर्दछ ? - रक्षा सचिव
- ❖ प्रधानन्यायाधीशको नियुक्तिको सिफारिश गर्दा संवैधानिक परिषद्मा कुन मन्त्री सदस्यको रूपमा रहने व्यवस्था छ ? - न्यायमन्त्री
- ❖ नेपालको वर्तमान संविधान अनुसार राष्ट्रिय सभामा राष्ट्रपतिबाट मनोनित कति जना सदस्य रहन्छन् ? - ३
- ❖ नेपालको वर्तमान संविधान अनुसार संघीय संसदको सदस्य नभएको व्यक्ति मन्त्री नियुक्त भएमा कति समयभित्र संघीय संसदको सदस्यता प्राप्त गर्नुपर्दछ ? - ६ महिनाभित्र
- ❖ संकटकालीन अवस्थाको घोषणा वा आदेश जारी भएका मितिले कति समयभित्रमा अनुमोदनका लागि संघीय संसदका दुवै संसद दुवै संसदमा पेश गर्नुपर्दछ ? - १ महिना
- ❖ नेपालका प्रधानसेनापति कसले नियुक्ति गर्दछ ? - राष्ट्रपति
- ❖ संसदबाट पारित विधेयक कसले प्रमाणिकरण गरेपछि ऐन बन्दछ ? - राष्ट्रपति
- ❖ वर्तमान संविधानको प्रारम्भिक मस्यौदामा जनताको सुभाब संकलन कहिले गरियो ? - २०७२ साल साउन ४ र ५ गते
- ❖ निर्वाचन क्षेत्र निर्धारण आयोगका अध्यक्ष कस्तो व्यक्ति हुन सक्ने व्यवस्था छ ? - सर्वोच्च अदालतबाट सेवा निवृत्त न्यायाधीश
- ❖ कस्तो अवस्थामा अध्यादेश जारी हुन सक्छ ? - संसदको सदन नचलेको अवस्थामा तत्काल केही गर्न आवश्यक छ भन्ने विषयमा नेपाल सरकार सन्तुष्ट भएमा
- ❖ कुनै विधेयक अर्थ विधेयक हो होइन भनी प्रश्न उठेमा त्यसको अन्तिम निर्णय कसले गर्दछ ? - सभामुख
- ❖ निर्वाचन आयोगमा प्रमुख आयुक्त बाहेक कति जना आयुक्त रहन्छन् ? - ४ जना

- ❖ प्रधानन्यायाधीशको पदावधि कति वर्षको हुन्छ ? - ६ वर्ष
- ❖ प्रधानन्यायाधीश र सर्वोच्च अदालतका अन्य न्यायाधीश कति वर्षको उमेर नपुगेसम्म आफ्नो पदमा बहाल रहन्छन् ? - ६५ वर्ष
- ❖ संघीय संसदको प्रतिनिधिसभामा समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम निर्वाचन कति जना सदस्य रहने व्यवस्था छ ? - ११०
- ❖ प्रतिनिधिसभा सदस्यको निर्वाचनमा मतदाता हुन कति वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्छ ? - १८ वर्ष
- ❖ विधेयक प्रमाणिकरणका लागि राष्ट्रपति समक्ष पेश भएमा राष्ट्रपतिले कति दिन भित्रमा प्रमाणिकरण गर्नुपर्दछ ? - १५ दिन भित्रमा
- ❖ प्रतिनिधिसभा सदस्यले सम्बन्धित सदनलाई सूचना नदिई कति वटा बैठकमा अनुपस्थित भएमा निजको पद रिक्त भएको मानिन्छ ? - १० वटा
- ❖ नेपाल सरकारको आम्दानी बाँधिएको कोषलाई के भनिन्छ ? - संघीय सञ्चित कोष
- ❖ राष्ट्रपतिले को समक्ष आफ्नो पद तथा गोपनीयताको शपथ लिन्छन् ? - प्रधानन्यायाधीश
- ❖ नेपालको कार्यकारी अधिकार कसमा निहित रहेको छ ? - मन्त्रिपरिषद्
- ❖ नेपालको राष्ट्रपति हुन कति वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्छ ? - ४५ वर्ष
- ❖ नेपालको संविधान अनुसार प्रत्येक वर्ष अर्थमन्त्रीले राजश्व र व्ययको अनुमान (बजेट) हुन दिन संसदमा पेश गर्नु पर्छ ? - जेठ १५
- ❖ स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ कहिलेदेखि लागू भएको हो ? - वि.सं. २०५६ वैशाख १६
- ❖ नेपालको संविधानको कुन धारामा नागरिकका कर्तव्य सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ ? - धारा ४८
- ❖ सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६३ अनुसार केन्द्रीय अनुगमन तथा मूल्यांकन समितिको संयोजक को हुन्छ ? - मुख्य सचिव
- ❖ सुशासन (व्यवस्था तथा सञ्चालन) ऐन २०६४ कहिलेदेखि लागू भएको हो ? - २०६४ सालमा माघ २३
- ❖ प्रत्येक प्रदेशमा नेपाल सरकारको प्रतिनिधिको रूपमा रहने प्रदेश प्रमुखको पदमा नियुक्त हुन कति वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्छ ? - ४५
- ❖ प्रदेश सभाको कार्यकाल कति वर्षको हुन्छ ? - ५ वर्ष
- ❖ नेपालका निजामती कर्मचारीलाई ट्रेसकोडको व्यवस्था कहिलेदेखि भएको ? - २०६८ साल भाद्र १

आर्थिक अवस्था

नेपालमा हाल निम्न बमोजिम ११ वटा औद्योगिक क्षेत्रहरू रहेका छन्:

क्र.सं.	औद्योगिक क्षेत्र	स्थापना
१.	बालाजु औद्योगिक क्षेत्र	वि.सं. २०१६
२.	हेटौँडा औद्योगिक क्षेत्र	वि.सं. २०२०
३.	पाटन औद्योगिक क्षेत्र	वि.सं. २०२०
४.	धरान औद्योगिक क्षेत्र	वि.सं. २०२९
५.	नेपालगञ्ज औद्योगिक क्षेत्र	वि.सं. २०३०
६.	पोखरा औद्योगिक क्षेत्र	वि.सं. २०३१
७.	बुटवल औद्योगिक क्षेत्र	वि.सं. २०३२
८.	भक्तपुर औद्योगिक क्षेत्र	वि.सं. २०३५